

OBSAH

ÚVOD	9
1 VÝVOJ MENOVÝCH VZŤAHOV V EHS	11
1.1 Počiatočné plány na vytvorenie hospodárskej a menovej únie ..	11
1.2 Systém menového hada	19
1.3 Európsky menový systém	21
1.4 Kríza EMS v rokoch 1992 a 1993	25
2 EURÓPSKA MENOVÁ ÚNIA AKO POLITICKÝ PROJEKT	39
2.1 Úloha EMÚ v procese európskej integrácie	40
2.1.1 EÚ ako systém rokovaní	42
2.1.2 Francúzsko-nemecká spolupráca	46
2.1.3 Formovanie EMÚ v rokoch 1988 – 1991	49
2.2 EMÚ a integrácia prebiehajúca na princípe diferenciácie ..	55
2.2.1 Politické riziká spojené s EMÚ	59
2.2.2 Transformačný proces	63
2.2.3 Proces rozhodovania	64
2.3 Konvergentné kritériá	65
2.3.1 Vhodnosť a primeranosť konvergentných kritérií	69
2.3.2 Konvergentné kritériá ako garant nízkej inflácie	70
2.3.2.1 Kritériá pre verejné financie	72
2.3.3 Všeobecné argumenty proti konvergentným kritériám ...	74
2.3.4 Plnenie konvergentných kritérií v štátoch EÚ	75
2.4 Politické podmienky vzniku EMÚ	93
2.4.1 Predpoklady o členstve v EMÚ k 1. januáru 1999	101
2.4.2 Niektoré problémy spojené s transformáciou	103
2.4.3 Riziko menových špekulácií v jednotlivých etapách EMÚ	105
2.4.4 Riziko vzniku vyššej nezamestnanosti	109
2.4.5 Technické problémy	110

3	FIŠKÁLNA POLITIKA A EMÚ	113
3.1	Dlh a deficit z historického hľadiska	115
3.2	Vplyv rozpočtového deficitu na ekonomiku štátu	117
3.3	Fiškálna politika a Maastrichtská zmluva	120
3.4	Pakt stability	125
3.4.1	Pakt stability a hospodárskeho rastu	132
3.5	Stabilizácia, koordinácia a udržateľnosť vo verejných financiách	134
3.6	Rozpočtové kritérium a stabilita v EMÚ	144
3.7	Automatické stabilizátory a príležitostné fiškálne opatrenia	148
3.8	Fiškálna politika nečlenských štátov EMÚ	150
4	TRH PRÁCE A EMÚ	155
4.1	EMÚ a situácia na trhu práce	155
4.2	Nezamestnanosť a EMÚ	160
4.3	Prispôsobenie sa nízkej inflácii	163
4.4	Prepojenosť sektorov pri určovaní miezd	164
4.5	Flexibilita miezd	165
4.5.1	Zmení sa nominálna mzdová flexibilita?	168
4.6	Mechanizmus prispôsobovania trhu práce	170
4.7	Trh práce a pohyblivý devízový kurz	172
5	MENOVÁ POLITIKA V EMÚ A MIMO NEJ	177
5.1	Európska centrálna banka	177
5.1.1	Rozhodovací proces v ESCB	178
5.1.2	Majetok ECB	182
5.2	Náklady spôsobené infláciou	184
5.3	Cieľ jednotnej menovej politiky a postavenie ECB	188
5.4	Asymetria a jednotná menová politika	191
5.5	Stabilita finančného systému	196
5.6	Menová stratégia ECB	197
5.6.1	Charakteristika menových stratégií	199
5.6.2	Alternatívne stratégie ECB	201
5.6.3	Stratégia jednotnej menovej politiky	205
5.6.4	Definitívne určenie menovej stratégie	208
5.7	Nástroje ECB	213
5.7.1	Operácie na voľnom trhu	216
5.7.2	Zásady a postupy pri realizácii tendrov	219
5.7.3	Vyhlásenie tendrov	220
5.7.4	Zmluvní obchodní partneri a ponuky do tendrov	222

5.7.5 Typy aukcií a vyhlásenie výsledkov tendra	225
5.8 Typy operácií jednotnej menovej politiky	227
5.8.1 Stále finančné zdroje	228
5.8.2 Minimálne rezervy	231
5.8.2.1 Ustanovenia o minimálnych rezervách	232
5.8.2.2 Určovanie a koeficienty sumy minimálnych rezerv	233
5.8.2.3 Presné definovanie používania minimálnych rezerv	237
5.8.2.4 Zmluvní obchodní partneri ESCB	238
5.8.2.5 Výber zmluvných obchodných partnerov pre rýchle tendre	239
5.9 Aktíva používané pri operáciách jednotnej menovej politiky ...	242
5.10 Opatrenia na kontrolu rizika vznikajúceho pri používaní aktív	246
5.10.1 Cezhraničné používanie aktív	247
5.11 Koordinácia menovej a fiškálnej politiky	251
6 DOHODY O DEVÍZOVÝCH KURZOCH	253
6.1 Budúcnosť mechanizmu devízových kurzov (ERM)	253
6.2 Nový mechanizmus devízových kurzov (ERM 2)	255
6.3 Vytvorenie nového mechanizmu devízových kurzov	258
6.3.1 Výhody a nevýhody ERM 2	261
6.3.2 Nevýhody plávajúcich devízových kurzov	264
6.4 Udržanie stability ERM 2	267
6.5 Alternatívne devízové dohody k ERM 2	274
6.5.1 Pridružené členstvo v EMÚ	275
6.5.2 Plávajúce devízové kurzy a cieľová inflácia	277
6.6 Cieľová inflácia a flukтуаčné pásmo	283
6.7 Vznik ERM 2	285
6.8 Proces rozširovania EÚ a vstup do EMÚ	286
6.8.1 Príprava procesu rozširovania EÚ	289
6.8.2 Predpoklady rozširovania EMÚ	294
6.8.2.1 Pozícia členských štátov EÚ, ktoré nevstúpili do EMÚ	295
6.8.2.2 Rozširovanie EMÚ o ďalšie štáty	300
6.8.3 Ekonomické riziká	301
6.8.4 Makroekonomické otázky – spoločná koordinácia	302
6.8.5 Dôvody vstupu do EÚ a EMÚ	304

7 PLATOBNÉ SYSTÉMY V EMÚ	307
7.1 Systém korešpondentských bánk	308
7.2 ECU-clearingový systém	309
7.3 Euro-clearingový systém	312
7.3.1 Lamfalussyho štandardy	314
7.4 TARGET	316
7.4.1 Prevádzkový čas TARGETu	319
7.4.2 Cenová politika	322
7.4.3 Zabezpečovanie likvidity počas obchodného dňa	323
7.5 Funkcie ECB v oblasti platobných systémov	327
7.6 Systém úhrad pri operáciách s cennými papiermi	330
7.6.1 Priami účastníci systému úhrad	330
7.6.2 Vázby medzi centrálnymi depozitármi	332
7.7 Budovanie EMÚ a systém úhrad	334
7.7.1 Vzťahy medzi ESCB a zmluvnými obchodnými partnermi	335
7.7.2 Použitie rôznych druhov cenných papierov	339
8 POSTAVENIE EURA A USD	341
8.1 Globálne peniaze	345
8.2 Postavenie japonského jenu	351
8.3 Transatlantická spolupráca	352
PRÍLOHY	359
LITERATÚRA	395
REGISTER	417